

Det kongelige landbruks- og matdep.
pb. 8007 Dep
0030 OSLO

14/1567 -

5 ASB / SEB
430

Dykkar ref. Arkivsakid-doknr: 14/764-3
Journalpostid: 15/21

Saksh: Gunnhild Sandvin
Telefon: 53 67 35 27

Arkivkode Dato:
K2-V60 02.01.2015

Melding om vedtak frå Eidfjord kommune - avvikling av konsesjonslova og buplikta

Det er fatta følgjande vedtak i saka:

KST-081/14 Vedtak:

Alt. 2

Eidfjord kommunestyre støttar ikkje regjeringa sitt forslag om å oppheva konsesjonslova og buplikta

Med venleg helsing
Eidfjord kommune

Gunnhild Sandvin
møtesekretær

Kopi til arkiv og kopibok

Eidfjord kommune
Simadalsvegen 1
5783 Eidfjord

Org.nr: 944 227 121
Bankgiro: 3450.19.60006
Innbetaling skatt: 7855.05.12326

www.eidfjord.kommune.no

Eidfjord - unik frå fjell til fjord

Telefon: 53 67 35 00
Telefaks: 53 67 35 75
Epost: postmottak@eidfjord.kommune.no

EIDFJORD KOMMUNE

Arkiv: K2-V60
Arkivsak ID: 14/764 - 2
Journalpost ID: 14/5879
Saksh.: Trond Steine
Dato: 21.11.2014

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Saksh.
Eidfjord formannskap	24.11.2014	158/14	STETRO
Eidfjord kommunestyre	15.12.2014	081/14	STETRO

Offentleg

Høyring- avvikling av konsesjonslova og buplikta

Dokument i saka:

Nr	Dok.dato	Avs./Mot.	Tittel
1	I 15.10.2014	Det kongelige landbruks- og matdep.	Avvikling av konsesjonslova og buplikta - høyring

Særutskrift skal sendast til:

Det kongelige landbruks- og matdep.

Endeleg avgjerd i:

Kommunestyret

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Alt. 1 Eidfjord kommunestyre støttar regjeringa sitt forslag om å oppheva konsesjonslova og buplikta.

Alt. 2 Eidfjord kommunestyre støttar ikkje regjeringa sitt forslag om å oppheva konsesjonslova og buplikta

24.11.2014 Eidfjord formannskap

Handsaming:

Ordførar sette fram slikt framlegg til vedtak:

Eidfjord kommune
Simadalsvegen 1
5783 Eidfjord

Org.nr: 944 227 121
Bankgiro: 3450.19.60006
Innbetaling skatt: 7855.05.12326

www.eidfjord.kommune.no

Eidfjord - unik frå fjell til fjord

Telefon: 53 67 35 00
Telefaks: 53 67 35 75
Epost: postmottak@eidfjord.kommune.no

Alt. 2

Eidfjord kommunestyre støttar ikkje regjeringa sitt forslag om å oppheva konsesjonslova og buplikta

Røysting:

1 røyst for alternativ 1

4 røyster for alternativ 2, dette vert tilrådd

FSK-158/14 Tilråding:

Alt. 2

Eidfjord kommunestyre støttar ikkje regjeringa sitt forslag om å oppheva konsesjonslova og buplikta

15.12.2014 Eidfjord kommunestyre

Handsaming:

Røysting:

Forslag vedteke mot 3 røyster.

KST-081/14 Vedtak:

Alt. 2

Eidfjord kommunestyre støttar ikkje regjeringa sitt forslag om å oppheva konsesjonslova og buplikta

Saka gjeld:

Landbruks- og matdepartementet har sendt på høyring forslag om oppheving av konsesjonslova og buplikta.

Formålet med lova er å regulera og kontrollera omsetninga av fast eigedom for å oppnå eit effektivt vern av landbruket sine produksjonsareal og slike eigar- og bruksforhold som er mest gagnlege for samfunnet. Det skal takast omsyn til framtidige generasjonars trong, landbruksnæringa, trongen for utbyggingsgrunn, omsyn til miljøet, naturverninteresser og busetjing. I tillegg skal prisen vurderast, ein skal sikra seg at nye eigarar er skikka, og om konsesjon gjev driftsmessig gode løysingar.

Landbruksorganisasjonane er uroa for at ein ved å ta bort konsesjonslova vil oppleva at gardsbruka no vert kjøpt av dei som har mykje pengar framfor dei som har interesse av å driva jordbruk.

Dette er i stor grad eit politisk og ideologisk val der trua på regulering står for den eine retninga og trua på ein fri marknad står for den andre.

Det vert difor lagt fram 2 forslag til vedtak.

Regjeringa sine vurderingar:

Regjeringa har i Sundvolden-plattformen lagt opp til vesentlege endringar når det gjeld reglane om overdraging av fast eigendom. Kvar eigar skal få større råderett over eigen landbrukseigendom, mellom anna ved at konsesjonslova og buplikta vert oppheva. Det er samtidig eit mål å gjennomføra forenklingar og å redusera landbruksbyråkratiet.

Eidfjord kommune
Simadalsvegen 1
5783 Eidfjord

Org.nr: 944 227 121
Bankgiro: 3450.19.60006
Innbetaling skatt: 7855.05.12326

www.eidfjord.kommune.no

Eidfjord - unik frå fjell til fjord

Telefon: 53 67 35 00
Telefaks: 53 67 35 75
Epost: postmottak@eidfjord.kommune.no

Konsesjonslova sine reglar kan være til hinder for ein effektiv marknad for omsetning av konsesjonspliktige landbrukseiendomar. Dette kan mellom anna få som følge at rekrutteringa til næringa vert svekka. Vidare kan marknadsbegrensningar gjera det vanskeleg for aktive næringsutøverar å få kjøpt tilleggsgjord, noko som igjen på sikt kan svekka moglegheitene for effektiv og rasjonell landbruksdrift. Gjeldande lover kan vidare vera med å dempa investeringslysta og dermed svekka driftsgrunnlaget på ein del eigedomar.

Regjeringa har lagt vekt på at eigedomsretten er ein grunnleggjande rett som bør styrkjast. Bonden skal i større grad rå over egne ressursar og gjera egne val og prioriteringar. Det er og viktig å få enklare reglar, mindre byråkrati og effektiv forvaltning

Konsesjonslova vart innført for å verna om landbruket sine produksjonsareal. Seinare er det innført plan- og bygningslov og jordlov. Etter regjeringa sitt syn ivaretek desse lovene trongen for vern om areala. I tillegg er driveplikta styrka ved at all jord skal drivast og der den vert leigd vekk skal det vera 10 - års avtalar.

Det er 186 700 landbrukseigedomar i Noreg, av desse er 171 400 bebygd. 30 800 landbrukseigedomar er utan fast busetjing.

I 2012 var det 2483 søknader om konsesjon til handsaming i kommunane, 63 av desse fekk avslag. Det er difor få saker som vert avslått.

Vurdering:

Føremålet med lova er å regulera og kontrollera omsetjinga av fast eigedom for å oppnå eit effektivt vern av landbruket sine produksjonsareal og slike eigar og bruksforhold som er mest gagnlege for samfunnet. Det skal takast omsyn til framtidige generasjonars trong, landbruksnæringa, trongen for utbyggingsgrunn, omsyn til miljøet, naturverninteresser og busetjing.

I tillegg skal prisen vurderast, om nye eigarar er skikka og om det er ei driftsmessig god løysing.

Priskontrollen har vore viktig for at unge som skal inn i næringa ikkje må betala for mykje for garden. På den andre sida gjer den det lite interessant å selja garden når prisen ikkje er høg nok til å kjøpa eit anna hus for seljaren.

For å få konsesjon er det eit krav om at kjøpar buset seg på garden og bur der i 5 år.

Det norske landbruket er i dag bygd opp rundt familielandbruket der langsiktighet og neste generasjon er viktige i alle prioriteringar. I teorien vert det no fritt fram for alle slags selskap å eige landbrukseigedomar dersom odelslova ikkje hindrar dette. Odelslova gjer at den som har odel kan krevja salet omgjort.

For Eidfjord kommune sin ståstad kan det på den eine sida vera greitt om lovene vert fjerna. Kommunen handsamar 100-150 eigenfråsegner om konsesjonsfridom og om lag 3-5 konsesjonssøknader i året. Dette kan i nokre tilfelle vera vanskelege saker som grip inn i enkeltpersonar sin økonomi og deira prioriteringar. Ved ei fjerning av lovene vert dette eit reint sal mellom seljar og kjøpar. Det som betalar mest eller på andre måtar imøtekjem seljaren, får kjøpa eigedomen.

På kort sikt vil ei fjerning av konsesjonslov og buplikt truleg ikkje føra til nemneverdige følgjer for busetnad, landbruksproduksjon og kulturlandskap i Eidfjord i høve til i dag. Det

meste av landbruksarealet vil truleg verta drifta, og det vil bu folk på dei aller fleste gardane. Det å drifta og bu på landbrukseigedom ein eig, har fram til no lege nedfelt som ein viktig del av kulturen på bygdene. Eigedomsoverdragingar byggjer oftare på tanken om god framtidig forvaltning, enn kortsiktig profitt. Denne haldninga ligg enno som ein grunnpilar for mange. I løpet av dei siste tiåra har desse haldningane gradvis endra seg noko, og stadig fleir som tek over gardsbruk har garden som bustad men leiger vekk innmarka. Ved å fjerna konsesjonslov og buplikt vil ein truleg oppleva at mange fleir som tek over gardsbruk vel å ha garden som feriestad framfor å busetja seg der. På kort sikt vil ein òg oppleva at prisane på landbrukseigedomar vert pressa monaleg opp i høve til i dag. Særleg vil rettar i fjellet kunna virka prisdrivande.

På lengre sikt vil følgjene truleg verta større i negativ lei. Positivt tel at ein truleg vil få opp takta med omsyn til omsetjing av landbrukseigedomar, og ein vil kunna få inn fleire motiverte kjøparar utanfrå. Samstundes vil høgare prisar i mange tilfelle ekskludera unge etablerarar. Høgare prisar kan føra til at kjøparar av landbrukseigedom har andre motiv for erverv enn sjølv landbruksdrifta, til dømes fritidsføremål. Dette vil vera ei uheldig utvikling med omsyn til busetnad, landbruksproduksjon og kulturlandskap. Det kan òg få følgjer i høve til folketalsutvikling, og med det dei generelle velferdstilboda. I verste fall vil lovendingane føra til ei delvis utpining av bygdene våre. Heilt generelt er det mykje som tyder på at lokale eigarar som bur på bruka har ein meir aktiv og framtidsretta form for forvaltning av dei lokale landbruksressursane en dei som bur lengre borte.

Eidfjord er ein kommune der landbruket har mykje å seie både i høve til busetnad og til næringslivet generelt. Det er det mykje som talar for at reguleringane som ligg i gjeldande konsesjonslov og buplikt, har fleire positive verknadar for landbruket enn om ein vel å følgje regjeringa sitt forslag om å oppheva konsesjonslova og buplikta.

Saka er i stor grad eit politisk val og rådmannen legg difor fram 2 forslag til vedtak.

Alt. 1 Eidfjord kommunestyre støttar regjeringa sitt forslag om å oppheva konsesjonslova og buplikta.

Alt. 2 Eidfjord kommunestyre støttar ikkje regjeringa sitt forslag om å oppheva konsesjonslova og buplikta.

Økonomiske konsekvensar:

Usikkert, kan verta store

Juridiske konsekvensar:

Store

Miljømessige konsekvensar:

Usikkert, men kan få konsekvensar

Personalmessige konsekvensar:

Små